

ONDERGANG EN HERGEBORTE

Er zullen er onder u zijn die denken, dat wordt vast en zeker weer een potje reïncarnatie. Reïncarnatie speelt in dit onderwerp wel een rol, maar zeker niet de hoofdrol. Als we denken aan ondergang, dan is dat verdwijnen, teniet gaan. En als we het hebben over wedergeboorte, dan hebben we het in feite over heropstanding waarbij iets weer tot kracht en tot gelding komt. Maar let wel: het behoeft niet op precies dezelfde manier te zijn. Zet je dit nu uit in het gehele kosmisch gebeuren, dan kun je ongeveer zeggen: de gebeurtenissen ontwikkelen zich als een dubbele spiraal waarvan de krulletjes weer in krulletjes lopen en je tenslotte een gesloten cirkel krijgt of nog weer een naar het midden lopende spiraal die daaruit is opgebouwd. Nu is dit beeld zeker toepasselijk op een groot gedeelte van de verschijnselen.

In de historie zien we eveneens een soort kringloop. Het is niet zo, dat dezelfde situatie precies weer ontstaat. Neem b.v. een rijk als China. Van 4000 v. Chr. tot 2500 V. Chr. is het eigenlijk een land in opbouw. Er volgt een hoogtepunt van ongeveer 1200 jaar waarin het land werkelijk een zeer hoge cultuur kent, misschien wel de hoogste sinds de Atlantische. Dan zien we dat land vervallen. Dat duurt ook ongeveer een kleine 2000 jaar en we zien dan nieuwe stimuli ontstaan. Er zijn vele wisselingen in het gouvernement. De Mantsjoe' s komen aan bod. Voor die tijd zijn dat vaak de stammen uit het zuiden, uit de woestijngebieden, die een rol spelen. Maar alles bij elkaar zien we weer een hoogtepunt. Dat hoogtepunt voert weer tot een verstarring. In die verstarring zien we een schijnbare teruggang die begint ongeveer in 1800 en is voltooid in 1940. Na deze periode zien we langzaam maar zeker weer een opgang. Op dit ogenblik bevindt datzelfde China zich in een totaal nieuwe golf van ontwikkelingen waardoor het zijn belangrijkheid in de wereld aanmerkelijk vergroot en gelijktijdig zijn interne structuur wijzigt en tevens van een nieuwe belangrijkheid voorziet. Je zou kunnen zeggen: het is een soort kringloop.

Er zijn andere dingen waarin je dat ook kunt vinden. Je ziet dat er vele ontwikkelingen zijn waar de mens eigenlijk niet eens bij stilstaat, maar die een grote rol kunnen spelen, als je dit cyclisch onderzoek begint. Zo is het bekend dat vissers, die ongeveer 2000 v. Chr. leefden, ten dele ook in deze kustgebieden ofschoon toen de hele verhouding wel een beetje anders lag op het continent, de gewoonte hadden hun doden naar zee te brengen. In Zwitserland woonden in diezelfde tijd op paaldorpen ook vissers, die de gewoonte hadden hun doden op paalstellingen neer te leggen zoals we dat ook van de indianen horen. De bewoners van de Teutoonse gebieden (Duitsland) hebben weer de gewoonte om hun doden te begraven. U zult zeggen: sindsdien is er erg veel veranderd. Zeker, de kust is een tijd onbewoond geweest. We zien een totaal nieuwe ontwikkeling.

Er komen volksverhuizingen. Dan zien we de Vikingen de Noormannen: stammen die zich ook aan de zeevaart gaan wijden. En wat doen ze? Precies hetzelfde. Hun doden worden aan de zee toevertrouwd, alleen nu in boten. Het wonderlijke is, dat dit in het Nederlandse taalgebruik behouden is. Denkt u eens aan het begrip "uitvaart". Als we het zo bekijken is het allemaal met elkaar vervlochten. Het ziet er veel heel anders uit, maar er zijn toch altijd weer vergelijkbare zaken te zien. Ik wil dit nu niet aan allerlei historische betogen gaan toetsen, dat lijkt me niet de moeite waard. Ook de problematiek van de mens is ongeveer vergelijkbaar. We hebben op het ogenblik die grote ellende in Indo - China. Maar realiseert u zich wel dat een soortgelijke, zeer langdurige oorlog ook gewoed heeft hier in Midden - Europa? Die oorlog heeft ook - als we alles bij elkaar rekenen - ongeveer een 120 jaar van heen en weer trekkende legers te zien gegeven, plunderingen enz.. Het einde daarvan was de z.g. 30-jarige oorlog in Duitsland. Altijd weer, als je gaat onderzoeken, zie je vergelijkbaarheden en dan vraag je je af: hoe komt dat?

Hoe komt het, dat een bepaalde periode helemaal ten onder schijnt te gaan en dat we dan veel later in een, toch een vergelijkbare toestand, meestal zelfs in een gelijksoortige omgeving zien opbloeien? Het is moeilijk om daarvoor een verklaring te vinden, tenzij we uitgaan van de vele kosmische omstandigheden. Nu moet u zich daarover niet al te druk, maken, want het gaat altijd over tijdperken waarvan het kortste toch altijd nog 350 jaar is: een langere is

ongeveer 720 jaar. En zo gaan we door: perioden van 2.000 jaar, perioden van 21.000 jaar. We hebben daarmee persoonlijk dus niet zo erg veel te maken. Maar als we die cycli nagaan, dan zeggen we: er is hier kennelijk iets aan de hand. Het schijnt, dat we een aantal invloeden doorlopen die steeds weer terugkeren. Alleen, de mensen zijn in die perioden anders. De cultuur, de ontwikkelingen zijn anders, dus de reacties en de verschijnselen zullen wel afwijkend zijn. Maar de invloeden, die optreden en vaak ook het eindresultaat zijn vergelijkbaar. Altijd weer zijn er perioden, die worden opgemerkt door het verdwijnen van iets en gelijktijdig door het opstaan van iets anders. De ene beschaving vergaat en een andere komt op. Soms is het zelfs van absorptie. Een van de mooiste voorbeelden van absorptie in uw geschiedenis is, geloof ik, wel het Romeinse Rijk geweest.

Dit Romeinse Rijk, veel meer nog dan het Karolingse, heeft kans gezien om zeer oosterse culturen te absorberen. De Egyptische gebruiken b.v., maar ook Egyptische kennis waren in Rome gangbaar. De Griekse wijsheid, het Griekse weten, het Griekse geloof, maar ook bepaalde Griekse trainingsmethoden voor het circus waar de mensen werden getraind volgens een z.g. Spartaans schema werden overgenomen. We zien dat ze een deel van de Etruskische, maatschappij opbouw overnamen. We zien dat ze later zelfs uit de z.g. barbaarse gebieden allerlei gebruiken overnamen. Het is een rijk dat absorbeert en absorbeert en op een gegeven ogenblik tot stilstand komt. Dan kunnen we zeggen: Rome bestaat nog. Maar als we denken aan de begintijd van Rome, dan zien we een Italië dat te vergelijken is met de situatie, zoals die nu bestaat. En wonderlijk genoeg is die tussenruimte zo ongeveer 2.100 jaar, dus vergelijkbaar t.a.v. de omstandigheden.

In die tijd ontstond een omwenteling, toen een kleine groep zich meester maakte van de macht: vergelijkbaar met de opstand van de Garibaldisten. We zien dat daarna een dictator kwam vergelijkbaar met Mussolini. We zien dat daarna een Senaat werd gevormd: vergelijkbaar met de huidige periode. Het is waarlijk curieus! We weten dat het oude Rome grote last had met flatbouw en dat Sequinus Juventus (?) een klacht deponeerde op het plein voor het Forum waarin hij de bouwheren ervan beschuldigde dat ze ondeugdelijke materialen hadden gebruikt, want een groot bouwwerk, dat net gereed was gekomen, was ingestort. Het lijkt wel, of men de krant van vandaag leest, vindt u niet? Al deze dingen tezamen zeggen mij: er is historisch een cyclische beweging. Maar als ik dat alleen voor de historie zeg, waar zijn we dan eigenlijk? We hebben een grote spiraal, goed. Maar de kleine spiraal staat dicht bij ons. Onze spiraal loopt voor de meeste mensen meestal in perioden van rond 33 jaar. In deze periode verandert er iets in je leven.

Maar helaas, voor een mens is het niet zo, dat het voor iedereen op zijn 33^e levensjaar verandert. Bij sommigen namelijk begint die cyclus al te lopen voordat ze incarneren en dan kan het zijn dat die eerste verandering zelfs valt op het 12^e, 13^e levensjaar. We zien die periodiciteit inderdaad optreden. Ze gaat na de dood kennelijk door, anders zou die niet voor het begin van het stoffelijk leven aanwezig zijn. Er zijn veranderingen in een zeker ritme. Deze veranderingen betreffen niet zozeer de persoonlijkheid zelf als wel de condities waaronder de persoonlijkheid zich pleegt te uiten.

Soms lijkt het, of een mens eenvoudig verdwijnt, ten onder gaat. Hij gaat dood of hij verdwijnt gewoon. Denk b.v. eens aan Gauguin, de schilder, die op een gegeven ogenblik naar Tahiti verdwijnt. Die man heeft een hele tijd geen contact meer met zijn medemensen. Zeker, hij komt dan nog in de buurt van Papeete en zo, maar hij heeft verder geen contact meer. Hij is a.h.w. verdwenen, ten onder gegaan. En ineens wordt hij herboren. Zijn kunstwerken komen terug. Ineens is er zelfs een nieuwe mode. Bij een mens kan dat gebeuren tijdens zijn leven. Hij verdwijnt gewoon en ergens anders begint hij opnieuw. Dat kan ook zo zijn bij een geest, die een lange tijd op een bepaalde manier heeft geleefd en gewerkt en die dan opeens verdwijnt: d.w.z. zich niet meer in die vorm manifesteert, maar dat op een andere manier doet. Ik zou hieruit - aannemend dat het voor u enigszins aanvaardbaar is als inleiding - een aantal korte verklaringen willen destilleren.

In de eerste plaats: ofschoon geen vergelijkbaarheid in de details van ontwikkeling aanwezig is, kan - gezien de wisselende invloeden op deze wereld - wel worden aangenomen dat er een periodiciteit is waarin iets ontstaat, zich tot een hoogtepunt ontwikkelt en verdwijnt. Wij zien ditzelfde geheel zich na enige tijd wederom op gelijke wijze manifesteren: het is herboren.

In de tweede plaats: in het leven van elke mens zien wij ook een zekere periodiciteit optreden. Bepaalde invloeden herhalen zich steeds, ook als de mens door denken en reactie daar anders

op zal reageren. Een mens wordt geboren, maar de periodiciteit is kennelijk niet aan het moment van geboorte gebonden. Dan moet worden aangenomen dat er een voorbestaan is waarin het voorafgaande deel van die periode op enigerlei wijze een rol heeft gespeeld. Dan kunnen we ook aannemen, dat na de dood een dergelijke periodiciteit zich zou kunnen voortzetten.

In de derde plaats: wanneer een mens in de stof leeft, ontwikkelt hij een persoonlijkheid. Het zou dwaas zijn aan te nemen, dat die persoonlijkheid verdwijnt. Het lijkt mij eveneens dwaas aan te nemen dat die persoonlijkheid aan het einde van een stoffelijk bestaan opeens een definitieve bestemming en ontwikkeling heeft gevonden waarin geen veranderingen meer voorkomen. Het zou te dwaas zijn om dat te geloven, vooral omdat in het menselijk geloof overall iets van wedergeboorte is terug te vinden, ook in het christendom wat dat betreft. Zelfs Jezus zegt: "Voor Abraham was, was ik." Er zijn dus wel degelijk aanwijzingen dat ook hier een soort cyclisch bestaan denkbaar is. Laten we aannemen, dat een mens meermalen op de wereld kan leven... Dan zal dit voor een groot gedeelte afhankelijk zijn van zijn instelling.

Het lijkt misschien simpel als we zeggen: een bewuste geest zal snel incarneren en een niet-bewuste geest zal dat veel minder snel doen. De praktijk wijst het tegendeel uit. Als we de gewone incarnatiecyclus nemen van iemand, die betrekkelijk weinig bewust is, dan blijkt dat doorgaans met een honderd jaar of zo wel voor elkaar te komen. Kijken we daarentegen naar de heel bewusten (en het gaat er niet om, of ze goed of kwaad zijn, wit of zwart), dan zien we perioden die kunnen oplopen tot 21.000 jaar. Er zijn mij echter geen cycli bekend van een langere duur; dat moet ik erbij zeggen. Hieruit zou ik willen afleiden, dat de incarnatie op aarde afhankelijk is van het menselijk bewustzijn.

Ik heb in het eerste gedeelte van mijn betoog al gezegd: Het is aannemelijk te maken dat een mens in zijn leven bepaalde periodieke beïnvloedingen ondergaat. Beïnvloedingen, die ook voor het stoffelijk leven en na de dood verder gaan. Nu lijkt mij het volgende het geval te zijn.

Op het ogenblik, dat een mens zo bewust is dat hij boven deze invloeden staat, dat hij ze erkent, maar ze kan inpassen in zijn totale wezen, zal hij veel minder behoefte hebben tot incarnatie dan iemand, die door die invloeden wordt beheerst. Indien iemand in staat is die invloeden geheel terzijde te schuiven, zou hij nooit meer behoeven te incarneren. Maar al die veranderingen hebben toch een cumulatief effect: op den duur zijn er zoveel wijzigingen gekomen in je beleven en ervaren dat je eenvoudig niet meer op dezelfde manier kunt blijven bestaan. Een uitbreiding van je bewustzijn is de enige mogelijkheid. Maar als je die mogelijkheid op dat moment niet hebt, moet je de geestelijke wereld verlaten en herboren worden op aarde. Ik zou daarom willen pleiten voor de aannemelijkheid van een geboorte op aarde, wanneer datgene wat je bent en bent geweest op aarde teniet is gedaan, althans voor zover het de materie betreft.

Ik geloof, dat we daar verder nog aan toe moeten voegen dat slechts in uitzonderingsgevallen een hergeboorte zal plaatsvinden vóórdat de residuen, die het bestaan van een mens op de wereld heeft achtergelaten, verdwenen zijn. Zou hij voor die tijd incarneren, dan zal dit gewoonlijk zo plaatsvinden dat contacten met een vorig bestaan op aarde niet of nauwelijks te maken zijn. Nu heb ik in mijn betoog ook nog een tweede kleine menselijke spiraal. Die menselijke spiraal zegt natuurlijk ook niet alles. Laten we eens kijken wat we voor zonderlinge verschijnselen op deze wereld kunnen zien. Neem een eenvoudig voorbeeld:

Er zijn in Nederland kort achter elkaar twee burgemeesters overleden. De kans is heel groot dat een derde burgemeester eveneens heengaet en dat binnen afzienbare tijd. Waarom? Men zegt dan: alle goede dingen bestaan uit drie: wat nogal hatelijk lijkt. Je zou het ook anders kunnen uitdrukken. Bepaalde invloeden treffen mensen in vergelijkbare omstandigheden op een vergelijkbare wijze. Nu zijn we ineens heel ergens anders gekomen. Dan hebben we niet meer te maken met de mens en de beïnvloeding die hij ondergaat. We hebben een schakel gevonden tussen een maatschappelijke situatie en een persoonlijke beïnvloeding, die een ondergang ten gevolge kan hebben. Laat mij dit nu nog iets uitbreiden: In praktisch dezelfde tijd blijken opeens ongeveer 15 verschillende atoomreactoren door fouten te zijn uitgeschakeld. De meeste zijn trouwens alweer in dienst. Dat is nog niet zo lang geleden gebeurd. Toch zijn ze niet alle van hetzelfde systeem. Ze werken niet alle onder gelijke condities. Ten laatste moet worden opgemerkt: de belasting van deze reactoren is nogal

verschillend. Hoe komt het dat in een periode bij zoveel reactoren fouten optreden? Hoe komt het dat van die fouten 9 van de 10 praktisch in het circulatiesysteem liggen?

En - om een eindje verder te gaan - hoe komt het dat gelijktijdig plotseling overal wateroverlast gaat optreden? (sneeuwval zie ik ook als wateroverlast). Dan sta ik hier voor het verschijnsel: ergens is een kringloop niet in orde. Maar als die kringloop nu gestoord lijkt in het klimaat, gestoord is in opvallende dingen zoals reactoren en ongetwijfeld ook elders een rol zal spelen - misschien in verstopping van riolen, putten e.d. - dan is het toch wel dwaas te zeggen dat dit nu toeval is. De kans namelijk dat zoveel reactoren (t.a.v. het bestaande aantal is het bijna de helft) in een betrekkelijk korte periode vergelijkbare storingen vertonen, is eigenlijk maar heel erg klein: die is zeker geen 50 %. We moeten dan zeggen met een beetje kansberekening: Dit is meer dan toevallig, dat er riolen niet in orde zijn, leidingen verstopt zijn en dat soort dingen. Nu ja, dat komt overal regelmatig voor. Maar als dit nu plotseling op vele plaatsen gelijktijdig gaat optreden, als bovendien overal de normale klimatologische neerslag in de war schijnt te raken doordat hier een droogteperiode en daar een overmatige vochtigheidsperiode ontstaat buiten de normale seizoenstendens om, is dat dan nog toeval of moeten we spreken over een invloed?

We zien soms plotseling rijken verdwijnen zonder dat we weten waarom. In een enkel geval denken we dat we een uitleg kunnen geven. Bijvoorbeeld: het rijk van de Inca's. De Inca's vinden we erg belangrijk, ofschoon ze hoogstens een kaste waren en eigenlijk in de gehele beschavingsgeschiedenis geen belangrijke rol speelden. Dat volk ging teniet doordat de Conquistadores kwamen. Maar dat is niet aannemelijk. We hadden hier te maken met een zeer groot en zeer goed geregeerd rijk, met voor die tijd ongelooflijk snelle verbindingen, met een zeer grote legermacht, met zeer grote materialen en voedselreserves, wonend in een land waarvan de verdediging, zeker tegen de niet daaraan gewende Europeanen, zonder meer mogelijk moest zijn. Waarom hebben zij zich niet verdedigd? Ja, zeggen we dan, ze geloofden dat zij goden waren. Maar hoe kwamen zij daarbij? Ja, lang geleden zijn de Chinezen daar eens geland. Dat is een mooie verklaring. We kunnen aantonen dat het misschien waarschijnlijk is. Maar hoe komt het dan dat dit rijk van de ene dag op de andere verdwijnt? En hoe komt het dat wij ergens de achtergrond van hun denken in deze dagen zien herontstaan? Er moet een verklaring voor zijn. Dat kun je niet zo maar wegcijferen. En wat dat betreft, er zijn zoveel van die verloren beschavingen.

Denkt u eens aan de vereerders van de Maangodin, die aan de oostkust van Afrika hebben geleefd. Ze hadden steden, een hele beschaving, een grote cultuur. En ineens ft weg! Hoe is dat gebeurd? Waarom? Zeer waarschijnlijk hebben de Impi's (Kafferstam) daarbij een rol gespeeld. Er moet een aanleiding voor geweest zijn. Maar hoe moet ik nu verklaren, dat bepaalde dingen welke in die tijd bestonden - negatieve en positieve - nu in Afrika weer opleven? Het lijkt een wonder dat er plotseling een stukje van het denken en leven van Zimbabwe herontstaat in deze tijd. Dat is niet te verklaren met de grote cycli. Dat kan alleen maar, als er kleine cyclische invloeden zijn, kleinere tendensen die een bijzondere rol spelen.

Dat die tendensen in de gehele wereld niet gelijktijdig optreden, ach, dat kunnen we weer aan andere dingen zien. Neem nu b.v. de griep. Een doodgewoon iets. Wanneer u hier een griepgolf krijgt, dan is het bijna zeker dat die golf van het oosten naar het westen gaat. Het is bijna zeker dat drie maanden vóór of drie maanden nadat West-Europa wordt getroffen de Ver. Staten eveneens zo'n soort epidemische griep doormaken. Van andere landen kun je het niet zo zeggen. Een Rus is uit propagandaogmerk nooit verkouden. En als het wel zo is, hoor je er niet veel van. Maar soms hoor je dat zelfs daar de hele zaak een epidemisch karakter krijgt.

Ga nu eens kijken naar andere dingen. Op een gegeven ogenblik zien we plotseling een golf van hartcollapsen plaatshebben. En het wonderlijke is, dat die niet alleen beperkt blijven tot het hoog beschaafde en naar men zegt hartvervete Westen, maar dat diezelfde golf van hartcollapsen ook in Aziatische landen voorkomt waar de mensen meestal heus niet zoveel te eten hebben. Datzelfde komt ook voor in landen als Afrika en Zuid-Amerika waar ook meer hongerlijders dan rijken zijn. Hoe wilt u dat verklaren? Ik zei u al dat er tendensen zijn, die met een bepaald ritme de aarde omspoelen. En omdat we zien dat ze nooit gelijktijdig in de hele wereld optreden, maar altijd achtereenvolgens en meestal in een ontwikkeling van oost naar west, zouden we moeten aannemen dat er golven van buitenaf komen.

Nu zou ik dit willen stellen, het is voor u om er eens over na te denken. Er zijn invloeden uit de kosmos - welke, dat laten we even buiten beschouwing - die soms de aarde treffen en

daardoor de ondergang van bepaalde soorten mensen, van bepaalde ontwikkelingen of soorten van ontwikkelingen tot gevolg hebben. Het schijnt een selectief vernietigend proces te zijn dat alleen door verandering kan worden tegengehouden. Tevens zien wij dat soortgelijke golven plotseling vindingsrijkheid aan de mens brengen en daarmee verandering in zijn techniek, maar evengoed in zijn filosofisch denken, in zijn benadering van het leven, van de mores. Laten we nu eens aannemen dat deze invloeden niet willekeurig ontstaan, maar dat ze deel zijn van een vast patroon, dan ontwikkelt zich het volgende beeld: De gebeurtenissen op aarde zijn onderworpen aan een voortdurende conditionering van niet-aardse oorsprong waardoor ontwikkelingen ontstaan, bepaalde zaken teniet gaan, andere worden geboren of herontstaan. Dit betekent voor de mens dat zijn bewustzijn, zijn vindingsrijkheid, voortdurend op de proef wordt gesteld. Hij moet zich zowel in zijn lichamelijk vermogen en weerstand als ook in zijn mentaal vermogen en zelfs in zijn geestelijke vermogens steeds weer aanpassen aan nieuwe condities.

Ik stel:

1. Dit is een continue ontwikkeling waaraan de mensheid is onderworpen zoals vele andere volkeren in de kosmos daaraan onderworpen zijn.
2. Naast deze geringe invloeden, die slechts een deel van de aarde treffen of achtereenvolgens de verschillende delen van de aarde beroeren, zijn er invloeden waar de aarde a.h.w. binnendrijft en daarin wordt gebaad. Deze invloeden treden eveneens cyclisch op. Ook deze bezitten een zekere vergelijkbaarheid: ze vernietigen zaken en ze doen oude zaken soms herontstaan. Deze invloeden, die de gehele aarde gelijktijdig beroeren, zijn natuurlijk veel moeilijker te herkennen. Maar het blijkt wel dat daarin een bepaalde mentaliteit van de mensen overheerst en dat er gelijktijdig bepaalde mutatie noodzaken bij het lagere leven ontstaan. Waar die mutaties niet plaatsvinden, gaan soorten in betrekkelijk korte tijd te gronde.
3. Er zijn grote kosmische golven waarin de wereld eveneens wordt geconditioneerd. Hierdoor wordt de wereld geplaatst voor de noodzaak van een continue aanpassing, wat impliceert dat in haar relatie tot de zon in alle fasen van het bestaan van de aarde aangepast leven zich op aarde zou kunnen ontwikkelen en zich zou kunnen handhaven.
4. Gezien het feit dat dit zuiver stoffelijk het geval is, lijkt het mij dwaas aan te nemen dat dit geestelijk niet eveneens bestaat: dat er geen geestelijke invloeden kunnen bestaan, die voor alle bewust leven dus ook voor de mensheid - een soortgelijke werking hebben.

Ik stel verder: in ons bewustzijn is er een periode dat sommige waarden zich snel ontwikkelen, en voor ons leven, denken en gevoel een zeer grote belangrijkheid gewinnen. In een daarop volgende fase zullen ze eenvoudig verdwijnen, ze gaan ten onder. De verschijnselen en belevingen die ons eens kostbaar waren, zijn er niet meer. De mogelijkheden waarop we eens als vanzelfsprekend durfden rekenen, vertonen zich niet meer. Maar er ontstaan andere mogelijkheden, andere noodzaken, andere ontwikkelingen, totdat er een punt komt waarop het oude herontstaat. En dan heb ik misschien een wat stoute theorie: als wij dit kunnen zien als een continue ontwikkeling, dan betekent elk bereiken van een eens teniet gegane periode of invloed een vergrote achtergrond van bewustzijn van degene die daarin wordt geplaatst. Het betekent dat elk hernieuwd beleven van een oude invloed de synthese bevat van een totale ontwikkeling. Dit impliceert, dat wij bij gelijke invloed tot een voortdurend juistere en betere interpretatie van het geheel kunnen komen, totdat wij ons kunnen losmaken van het geheel van deze beïnvloeding.

We komen nog even terug op de incarnatiecyclus.

Sterven is voor de doorsnee-mens onvermijdelijk. Ik zeg de "doorsnee"-mens. Er zijn gevallen bekend waarin men de dood een zeer lange tijd heeft kunnen uitstellen. Dat men tenslotte gestorven is, kwam omdat men het wilde en niet omdat men moest. Er zijn ook gevallen bekend van personen, die op de een of andere wonderlijke wijze verdwenen zijn en kennelijk nog hebben voortgeleefd. Er zijn profeten, als Ezechiël, die met een vurige wagen ten hemel rijden etc..

Als we stellen, dat de dood voor de doorsnee-mens onvermijdelijk is, dan moeten we ook stellen dat in het geheel van zijn bewustzijnsproces de ondergang van zijn stoffelijke vorm eigenlijk noodzakelijk is en voor hem onvermijdelijk. Maar dan moeten we daar ook de conclusie aan verbinden dat een bewustzijn waarin deze ondergang onvermijdelijk is meer moet bevatten dan die ondergang alleen. Dat betekent een herontstaan van de persoonlijkheid, maar nu ontdaan van alle stoffelijke elementen, en de mogelijkheid om ook stoffelijk opnieuw te bestaan, echter met geheel nieuwe stoffelijke elementen waarin de oude inhoud op een andere wijze geuit en getest kan worden. Wij beschouwen dit als een ontwikkeling.

Is het een ontwikkeling? We kunnen het nooit met zekerheid zeggen. Zelfs als we het hebben over het leven en over de mensheid, dan bezien we maar een heel klein gedeelte daarvan alleen met het bewustzijn, dat wij op een bepaald ogenblik bezitten. Wij herleiden alles tot termen, die voor ons hanteerbaar zijn en verwaarlozen alles wat er niet in past. We stellen maar eenvoudig een geleidelijkheid, ofschoon kan worden aangetoond dat die lang niet altijd bestaat. Het is dus niet mogelijk te zeggen: incarnatie is een noodzaak, een cyclus zonder meer. Wij kunnen alleen zeggen: het verschijnsel van de hergeboorte is onweerlegbaar één van de facetten die in het leven een rol spelen. Wij kunnen ook niet zeggen: ondergang is voor de geest uitgesloten. We weten dat er geesten zijn die zover gaan in de ontkenning van niet aanvaardbare waarden in hun bestaan, dat ze op den duur hun eigen bestaan ontkennen. We weten dat een dergelijke entiteit zichzelf brengt in een toestand van totale amnesie, een algeheel vergeten van hetgeen hij is geweest. Op dat moment wordt hij weer gevangen in de normale ontwikkelingsgang en herontstaat dus als een persoonlijkheid waarin veel van de oude waarden geïntegreerd zijn, maar waarin wonderlijk genoeg veel van de oude bezwaren, tegenstellingen en remmingen zijn weggefallen. Ook hier is dus wel degelijk sprake van een hergeboorte. Al deze dingen bij elkaar brengen voor mij de eindthese:

Het geheel van het Al is opgebouwd uit de ondergang van voor het "ik" kenbare verschijnselen en waarden en de hergeboorte daarin in een nieuwe gedaante. De gehele historie, de gehele kosmische wording en ondergang zo goed als het geheel van ons bestaan beantwoorden aan deze regel.

Er zijn bepaalde cyclische verschijnselen aan te wijzen die van toepassing blijken op al het ons bekende. Dat wil niet zeggen dat dit een juiste verklaring is. Het is slechts onze meest juiste rationalisatie van hetgeen voor ons kenbaar is. Wij maken echter deel uit van een wereld, die voortdurend voor ons teniet gaat en wordt herboren.

Wij leven in een bestaan waarin werelden elkaar afwisselen, schijnbaar elkaar verdringend, maar gelijktijdig toch een veelheid van die werelden onze werkelijkheid blijft vormen. Wij leven inderdaad in die dubbele spiraal waarin de grote invloeden uit de kosmos en de kleine invloeden die we zelf in een menselijk leven kunnen ondergaan een rol spelen, maar het geheel een kringloop blijft. Een kringloop die m.i. pas wordt begrepen, indien wij uit het geheel van de ervaringen de consequentie kunnen trekken van een bestaan dat niet aan een vorm of norm te binden is. Een bestaan dat niet alleen op en manier uitdrukbaar is, maar dat in een erkenning van zijn grote veelzijdigheid nieuwe dimensies gewint en dan zich onttrekt aan de persoonlijke gebondenheid aan de tijdsrang (de ontwikkelingsgang) en daarvoor in de plaats wederom de synthese stelt: het besef van het gehele "ik" de zinrijkheid van het gehele bestaan, alle fasen en werelden mede omvattend en zo de erkenning van zijn eigen bron waaruit tenslotte toch deze beweging, dit leven en ook deze synthese mogelijk moeten zijn.

DISCUSSIE

❖ *Is wat u heeft beschreven een soort evolutieproces?*

Ik zou die naam er niet graag aan geven. Het is een kringloopproces waarbij we het verkrijgen van het vermogen tot synthese alleen van uit ons standpunt mogen beschouwen als een evolutie. We kunnen niet zeggen hoe het er vanuit een kosmische standpunt uit ziet.

❖ *De menselijke vindingrijkheid vinden we toch ook in een evolutieproces terug.*

Dat ben ik geheel van u eens. Maar ik zeg nogmaals: vanuit een menselijk standpunt moogt u die term gebruiken. Maar wij benaderen het geheel hier vanuit een kosmische werking, een

kosmisch geheel. En ik weet niet, of je daar de term evolutie wel kunt gebruiken. Er zijn bepaalde argumenten voor. Ik zal ze heel in het kort geven: Indien we waarlijk deel zijn van een goddelijke totaliteit: is ons werkelijk wezen eeuwig. Eeuwig betekent tijdloos. Het betekent ook: niet in ruimte definieerbaar. Maar iets wat eeuwig is, kan zich niet ontwikkelen. Dan kan onze ontwikkeling alleen worden beschreven als een bewustwording van de totale inhoud die ons wezen in de eeuwigheid heeft. Dit is in het kort de filosofische benadering ervan.

❖ *Als er beïnvloeding uit het heelal is, is dat niet een vergoelijking van de houding der mensen?*

Ik geloof niet dat je dit als zodanig kunt interpreteren. Als iemand leeft onder minder aangename omstandigheden, dan kan hij toch nog leven als een goed mens of als een slecht mens. Wat betekent, dat beantwoordt aan hetgeen hij innerlijk als juist of als onjuist ervaart. De mens zelf wordt daardoor dus niet direct gedwongen tot het demonische of tot het lichte. De mens echter leeft onder condities waardoor hij bepaalde aspecten van het demonische of van het lichte sneller naar voren brengt: en dat is een heel andere zaak.

❖ *Uit een andere lezing heb ik begrepen dat de wereldziel a.h.w. periodiek rust, waardoor de kosmische invloeden kenbaar worden. Toch worden deze invloeden geestelijk gestuurd. Bestaat de sturing uit een richten of filteren uit het totaal en in hoeverre speelt de wereldziel dan nog een actieve rol?*

Elke ster en elke planeet - zo ook de aarde - heeft een eigen persoonlijkheid. Het levensritme van die persoonlijkheid is zodanig verschillend van het ritme van de mens, althans voor de menselijke waardering, dat daar eigenlijk niet veel over gezegd hoeft te worden. Je kunt hoogstens zeggen: er is een verandering doordat de wereldziel, meer of minder actief is. Als ze b.v. "spreekt" (het is maar een vergelijkende term) met de zon of met een andere waarde in de kosmos, dan betekent dit dat er in de planeet aarde kleine veranderingen plaatsvinden, die we kunnen constateren o.a. in het ontstaan van magnetische wervelstormen, veranderingen in de veldichtheden in het aardmagnetisch veld, verandering van lucht-aardepotentiaal en dergelijke. Het is dus wel enigszins constateerbaar, maar het is niet opvallend. Toch beïnvloedt het natuurlijk ook de mensen. Die wereldziel kan rusten. Dat wil zeggen: ze kan zelf dus niet reageren. En dan is het duidelijk dat er voor ons, omdat haar houding gelijk blijft (voor haarzelf gedurende een kort ogenblik, maar voor ons misschien vele eeuwen), andere invloeden sterker gaan tellen. Want als de aarde zelf actief is, dan zijn deze krachten zoveel groter dan de kosmische invloeden, dat ze daar een beetje in onder gaan. Zoals bepaalde werkingen van de straling van de zon door de atmosfeer worden weggefilterd. Als er wolken zijn, dan zie je minder van het zonlicht, om een eenvoudig voorbeeld te geven. Als we echter te maken hebben met de kosmische werkingen, dan zijn die ten dele van stoffelijke en ten dele van geestelijke of van anders dimensionale aard. Die werkingen zijn er. Daaraan kun je geestelijk niets veranderen. Maar nu kun je wel geestelijk proberen ervoor te zorgen dat ze juist gericht worden. Ik heb eens iemand horen zeggen: Het geheel van het Verborgene Priesterrijk, het geheel van de Witte Broederschap zijn eigenlijk niets anders dan lenzen die kosmische werkingen daar in focus trachten te brengen waar ze een maximum aan bewustwordingswaarden voor de mensheid betekenen. En daar heeft u dan tevens een antwoord. Het is niet zonder meer een filteren, ofschoon ongetwijfeld bepaalde factoren versterkt en andere verzwakt kunnen worden. Het is vooral een richten van die invloeden: een poging om die invloeden in het mentale en emotionele leven van de mens een bepaalde betekenis te geven, zodat de reactie van die mens een groter besef van het eigen "ik" en van de werkelijkheid buiten de begoocheling om ten gevolge heeft.

❖ *Ik bedoelde invloeden van alle mogelijke aard o.a. ook weersinvloeden, of als iemand b.v. zichzelf wil leren kennen. Je zou haast verstrikt raken, als je probeert je werkelijke persoonlijkheid te leren kennen.*

Als u probeert uzelf te leren kennen, dan moet u in de eerste plaats niet letten op de snelle emotionele wisselingen die voor elke mens normaal zijn. Probeer eerst het diepst van uw wezen te leren kennen: datgene wat altijd wel gelijk blijft. Een mens heeft altijd wel een bepaalde droom van licht, een bepaalde angstdroom van duister. Als je die dingen leert kennen, kom je iets dichterbij je eigen persoonlijkheid. En naarmate je meer gaat begrijpen wat je essentieel wezen is (dat is meer gevoelskwestie dan alleen een verstandelijke vaststelling), zul je ook komen tot een juist begrip van je reactie op invloeden. Het is natuurlijk aardig te weten dat sommige mensen erg negatief gaan denken, wanneer het

regenweer is. Anderen voelen zich daarentegen opgewekt en zien juist hoe door de regen allerlei kleurschakeringen tevoorschijn komen en allerlei nieuwe waarden worden geboren. Dat is een reactie. Maar ze zegt weinig omtrent de persoonlijkheid. Alleen als de ene persoonlijkheid altijd het negatieve naar voren schuift, zelfs bij mooi weer en de andere altijd het positieve vindt, dan hebben we iets gevonden dat met de werkelijke persoonlijkheid te maken heeft. Pas dan kunnen we zeggen: Dit is een ontwikkelingsfase waarin het "ik" zich bevindt. En door de fase te aanvaarden zoals ze is en gelijktijdig het "ik" te concentreren op de lichtende waarden die in dat "ik" verder nog behouden zijn, kan men komen tot een ruimer begrip van eigen bestaan en daardoor een minder beïnvloedbare beleving van de wereld.

❖ *Als u de term "essentiële werkelijkheid van de mens" gebruikt, bedoelt u dan dat elke mens een eigen essentiële werkelijkheid heeft die anders is dan die van een ander?*

Zodra we het hebben over de mens en daarmee de stoffelijke vorm bedoelen, dan is dat inderdaad waar. Elke mens leeft in een wereld, die een aantal essentiële voor hem beleefbare werkelijkheden bevat. En elk van die werkelijkheden wordt door hem omgeven met een aantal misinterpretaties, die we maya, begoocheling, waan noemen en waarmee hij probeert het geheel voor het "ik" aanvaardbaar te maken en te houden. Want het is duidelijk: een mens, die wordt geconfronteerd met de totale werkelijkheid, kan die niet verdragen. Je moet er langzaam naartoe werken. Een mens, die alle lagen ineens verliest, is een mens die te gronde gaat aan zijn erkenning van het licht. Maar een mens, die langzaam a.h.w. sluier na sluier verwijdert en zo steeds meer aan de waarheid went, komt verder. Als u nu zegt "essentiële waarheid van de persoonlijkheid" in de zin waar ik dit woord zo even gebruikte, dan doelde ik hiermee dus op de werkelijke blijvende en van betekenis zijnde eigenschappen en kwaliteiten van die mens en de daardoor bepaalde werkelijke relatie met de wereld, ongeacht de interpretatie die hij daaraan geeft. Maar zou ik het kosmisch moeten omschrijven, dan zou ik zeggen: de essentiële werkelijkheid van de mens is de in hem bestaande harmonische vibratie t.a.v. de vibratie van het actief goddelijk geheel.

❖ *Is er verband tussen de spiraalcycli en het verschijnsel synchroniciteit?*

Als u duidelijk wilt maken wat u met synchroniciteit bedoelt, kan ik daarop antwoorden. Er zijn n.l. verschillende uitleggingen mogelijk. Men kan b.v. spreken over het verschijnsel: het ontstaan in een bepaald tijdsbestek van een gelijk denkbeeld (soms voerend tot uitvindingen) bij vele mensen op verschillende plaatsen. Maar die synchroniciteit wordt alleen indirect door de kosmische invloed bepaald. Want het is in de eerste plaats een weerkaatsing van noden en erkenningen, die in het totaalbewustzijn van de mensheid (het gemeenschappelijk bovenbewustzijn) aanwezig zijn. Maar misschien heeft u een andere definitie voor synchroniciteit.

❖ *De definitie die u gaf, was wat ik bedoelde.*

❖ *Wat is nu precies de functie en de waarde van een grofstoffelijk bestaan? Of: reïncarneren waarom?*

Kunt u zich een schoolkind voorstellen dat zich afvraagt? Wat heeft het voor zin om gedurende een deel van de dag opgesloten te zijn in een klaslokaal? En waarom zou ik dan overgaan naar een nieuwe klas, met nieuwe materialen het nieuwe leerjaar ingaan en weer hetzelfde proces op een ander niveau doormaken? Als je dat zo zegt, wordt het al duidelijker. Laat mij proberen het eenvoudiger te stellen en het toch iets juister te zeggen dan met een gelijkenis mogelijk is: Wij zijn een weerkaatsing van een goddelijke kernwaarde. Wij noemen het ook wel de goddelijke Werkelijkheid. Het is een bron, die vanuit zich een vibratie geeft welke, gebroken door de Spiegeling of de Maagd, terug keert tot het centrum enz. enz. Wij zijn dus een weerkaatsing daarvan. Gelijktijdig zijn wij enigszins identiek met een deel van die golvende kracht. Wij behoren ertoe, maar zijn tevens een weerkaatsing ervan. Als wij nu alleen maar als weerkaatsing leven in een wereld waarin voor ons geen onveranderlijke waarden bestaan, dan zullen wij ons nooit bewust worden van de invloeden die er rond ons bestaan, van de veranderingen die in ons optreden en is dus een bewustwording van het "ik" tot zijn werkelijk zijn, zijn functioneel deel-zijn, van de totaliteit onmogelijk geworden.

Als u nu in de materie komt, dan wordt u geconfronteerd met een wereld, die in tegenstelling tot de geestelijke werelden, een aantal wetten vertoont die niet door verplaatsing van eigen bewustzijn ongedaan gemaakt kunnen worden. U heeft dus te maken met concrete waarden, concrete belevingen in menselijke termen. Hierdoor ontstaat het conflict dat voor de mens onvermijdelijk is. Als ik uitspraak van Jezus mag citeren: "Ik ben niet gekomen om u de vrede te brengen maar het zwaard." Dan denken de mensen altijd: Jezus kwam oorlog brengen.

Maar de werkelijkheid is dit: een mens, die begrip krijgt voor het Koninkrijk Gods (een mooie term voor de Grote werkelijkheid) zal in een voortdurende strijd verkeren, want hij moet zijn erkenning van zijn wereld en alle daaraan verbonden rationalisaties steeds in overeenstemming brengen met die goddelijke wereld tot dat die goddelijke wereld zijn handelen bepaalt. Hij moet dus de omstandigheden rond hem overwinnen. Hij moet de wetmatigheden van zijn stoffelijke wereld ongedaan maken en komen tot een wereld waarin de goddelijke Kracht in hem de enige bepaalde wet is.

Dat vinden we ook in een ander bekend gezegde: "als de berg niet naar Mohammed komt, dan gaat Mohammed naar de berg." Maar dat zou alleen juist zijn, indien de berg naar Mohammed zou komen. Waarom? Omdat de essentie van het zijn altijd superieur is aan de verschijningsvorm van die essentie. Als je dat eenmaal door hebt, dan begrijp je dat de incarnatie nodig is om eerst de gebondenheid te ervaren maar gelijktijdig de kennis te verkrijgen: en dat is meer dan alleen mentale kennis. Het is in feite een harmonisch vermogen dat menselijk alles bevat van emotie, levenskracht en al wat erbij komt, en geestelijk eigenlijk de relatie tot de kosmos inhoudt. Als je daarin bepaalde vorderingen hebt gemaakt, moet je die ontwikkeling eerst consolideren. Je moet leren haar waar te maken. Daarvoor is de rusttijd na de overgang nodig en daarna het leven in een bepaalde sfeer of zelfs in verscheidene sferen. Er komt echter een ogenblik, dat je weer leeft met een volkomen eigen interpretatie van het zijn waarbij je de wetten van de kern van het zijnde weer gaat aanpassen aan hetgeen je vindt. Op dat ogenblik kun je niet meer verder komen. De wetten, die je op deze wijze voor jezelf creëert, zijn tevens een soort ommuring, die je om de werkelijkheid van je persoonlijkheid heen bouwt waardoor je het steeds meer afsluit van de kosmos. Is die afsluiting ver genoeg gevorderd, dan vallen de nieuwe impulsen weg die in het leven vrede en geluk betekenen. De enige mogelijkheid is dan uitwijken naar sferen van lagere harmonische waarde waarin we geconfronteerd worden met vergelijkbare wetten, die we dan echter moeten proberen te doorbreken, omdat dit voor een stoffelijk bestaansbesef essentieel is. En zo kom je dan tot de hergeboorte. Er komt misschien een ogenblik dat je zelf die kosmische wetmatigheid kunt erkennen en aanvaarden en tegelijk beseft dat er toch ook banden bestaan tussen jou en degenen die dat besef niet bezitten. Dan krijgen we de z.g. doelincarnaties, die meestal ten doel hebben lering te brengen en vaak ook leiden tot een geestelijk leven dat heel sterk is gericht op een doel, waarbij men al zijn krachten gebruikt om anderen het doorbreken van die ommuring van schijnwetten mogelijk te maken. Daarvoor zijn dan incarnaties nodig.

❖ *De ommuring wordt dus door de persoon zelf opgetrokken. Daarom moet hij afdalen en opnieuw beginnen. Hij komt dus weer vrij. Waarom gaat hij zich dan weer ommuren? Waarom blijft hij niet vrij?*

Ja, dat is een vraag die ik mij ook wel eens heb gesteld. Ik kan er geen definitief antwoord op geven. Ik kan proberen mijn eigen visie daar op weer te geven. Volgens mijn persoonlijke erkenning en ervaring is die ommuring iets wat we nodig hebben, omdat we ons "ik" zelden willen erkennen voor wat het is. Er komt altijd weer een ogenblik waarop we zeggen. Dat ben ik niet. Op het ogenblik, dat we "niet" zeggen, ontkennen we onze relatie met een kosmische totaliteit op dit punt. Maar hebben we één punt ontkend, dan moeten we om dit te handhaven ook volgende punten ontkennen. Het komt dus voort uit een in ons bestaande behoefte om onszelf geïsoleerd te zien van de totaliteit. En mijns inziens - hier ga ik eigenlijk ver buiten mijn boekje, want ik kom dan op een terrein waarvan ik helemaal geen ervaringen heb - is dit weer een gevolg van ons onvermogen om al wat we zijn en betekenen in ons besef te zien als een functie, van iets anders. Misschien zou je deze behoefte zelfs Luciferiaans kunnen noemen. Het is de behoefte om jezelf als iets exceptioneels te handhaven tegen over al het andere. Eerst als we bereid zijn om ook deze grens te slechten en onszelf te zien als een bewustzijn dat niet bestaat uit eigen recht, maar alleen krachtens het geheel waartoe het behoort, welke in al zijn kringlopen (ook de incarnatiekringloop is er één) eigenlijk alleen gebonden is aan het absolute licht (dat meestal niet wordt ervaren) en het absolute duister waarvoor het "ik" zich pleegt af te sluiten, dan kun je zeggen: licht en duister worden één. In de vereniging van de tegenstellingen komt de niet omschreven aanvaarding van de totaliteit, waarin het "ik" kan deelhebben aan alle functies van die totaliteit zonder gelijktijdig zich daarbij af te zetten tegen een van de uitingen van het geheel.

❖ *Maar als we nu ervan uitgaan dat alles één is?*

Als u uitgaat van het standpunt dat alles één is, dan is dat een theorie die u eerst als werkelijkheid moet beleven. Maar zolang ik nog zeg dat ik zeg: dat alles één is of: ik ervaar dat alles een is, scheidt dat toch nog een tegenstelling. Ik constateer dit. Dat wil zeggen, dat ik afzonderlijk sta van het geheel dat één is. Het is een beetje spitsvondig als je dat menselijk zegt, maar als je begrijpt dat dit een emotionele houding impliceert, dan ga je ook begrijpen dat je zelfs dit stellen dat voor een mens noodzakelijk is en zijn bewustwording kan bevorderen op een gegeven ogenblik moet uitschakelen en dat er een ogenblik moet komen waarin je niet meer zegt: "ik" en niet meer zegt "ik ben", maar zegt: "het zijnde". Het zijnde waarin ik a.h.w. een cel ben van een lichaam en dat lichaam kan beseffen zonder ooit over mijzelf - mij kennende als cel - te spreken als een zelfstandige persoonlijkheid. Ik ben alleen maar een onderdeel van het corpus de eeuwigheid.

❖ *Is dat ook niet de paradijstoestand?*

Dat is een beetje moeilijk om daarop een antwoord te geven. Wat ziet de mens als een paradijs? Ik vermoed, dat u denkt aan de paradijstoestand als "het wandelen met God". Het wandelen met God is een toestand waarin de eeuwigheid wel beleefd maar niet beseft kan worden, omdat je wel spreekt met God, maar jezelf als een afzonderlijk wezen t.a.v. God erkent en beleeft. Het staat er duidelijk: "Zij hadden gezondigd en zij waren bevreesd en verhulden zich met bladeren." (Het eerste geval van camouflage dat in de historie wordt genoemd.) Nu is de vraag alleen maar dit: is er hier dan niet sprake van de ontkenning van een deel dat eigenlijk bij je hoort? Er wordt een scheidsmuur opgetrokken tussen God die zegt: wij kunnen met God leven als engelen in de hemel, met God spreken bij wijze van spreken, maar eerst als we zonder voorbehoud zijn Wezen aanvaardt als de essentie van ons bestaan, daarbij ons niet afmetend tegen andere uitingen van diezelfde kracht. Dan hebben we de hoogste top bereikt. Er staat ook in bepaalde overleveringen geschreven dat Lucifer zich verzette tegen God, omdat hij niet kon verdragen dat de mens hoger zou kunnen stijgen dan engelen.

❖ *Gelooft u dat die toestand te bereiken is?*

Als ik dacht, dat ze niet te bereiken zou zijn, zou ik er niet over spreken. Maar ik spreek erover ongeveer op dezelfde manier als Bellamy eens schreef over het jaar 2.000.

❖ *Die dualiteit "ik" en niet-"ik" blijft toch altijd bestaan. Want als die niet blijft bestaan, dan is het "ik" er ook niet meer.*

Niet in de nu bestaande vorm. Al datgene wat u nu "ik" noemt is er nog steeds. Alleen de begrenzing, waardoor u het als iets bijzonders beschouwt te midden van al het andere, is weggevallen. De dualiteit komt namelijk niet voort uit het wezen van de kosmos, maar uit de oriëntatie die ontstaat bij een erkennen van de uitingen van de kosmos door de weer-spiegeling. Er is een aantal spiegelingen uit de kosmos die ontstaan uit wat men zegt de breking van de goddelijke Kracht door de Maagd. Dat is natuurlijk niet juist. Het is eerder een projectie en die noemen we de archetype. Een archetype is dus de aanduiding van een soort. Maar ook dat is niet helemaal juist. Het is de aanduiding van een ontwikkeling, een deelontwikkeling. Bewustzijn ontstaat juist doordat wij tegenstellingen zien. Want door twee uitersten tegenover elkaar te zetten wordt het ons mogelijk, toestanden in gradaties aan te geven en kunnen wij ze t.a.v. elkaar beoordelen, analyseren etc. Maar als wij dat geheel zijn, is de analyse niet meer noodzakelijk. Dan keren we niet alleen terug tot het archetype en zijn er compleet deel van. We zijn niet alleen de ontwikkeling geworden, maar we zijn in de ontwikkeling bewust deel van de kracht die wordt geprojecteerd en daardoor synchroon met de eigen vibratie van de goddelijke werkelijkheid, die als kern van de totaliteit functioneert.

❖ *Maar is er in die toestand een belevingsmogelijkheid?*

Ja, als u me vraagt, wanneer een Eskimo het koud heeft, weet ik ook geen antwoord. U vraagt mij nu een definitie te geven omtrent een toestand waarvan ik heb toegegeven dat ik die niet persoonlijk ken. U vraagt me verder te zeggen: is daarin een beleven mogelijk of niet. Mijns inziens is er een totaliteit van beleven mogelijk, maar ik ken die toestand niet. En zolang ik die toestand niet ken, kan ik niet definitief zeggen wat het gevolg ervan zal zijn. Ik kan alleen dit zeggen - en dat is op grond van eigen ervaring en waarneming en dus een waarheid die ik kan beleven: Naarmate wij minder grenzen trekken tussen onszelf en de kosmos rond ons, wordt het leven vollediger omdat wij steeds vollediger deelhebben aan al hetgeen er rond ons is: en dit niet slechts gefilterd door het beeld van eigen persoonlijkheid, maar in zijn essentie ervaren. Dat is wat ik u met zekerheid kan zeggen. Op grond daarvan zou ik willen aannemen, dat éénwording met die totaliteit, zoals ik dat heb omschreven, uitmond in een totaal beleven

waarvan ik niet kan zeggen, of dit altijd alles bevat of afwisselend delen ervan bevat (het is allemaal nog denkbaar), maar waarvan het volgens mij wel zeker is dat er een bestaan is. Het enige wat wel zeker is: als je zover bent gekomen, zul je niet meer een daad stellen: je bent daadloos. Omdat je deel hebt aan alle dingen en deze in hun volledige betekenis en harmonie ervaart, is er geen enkele behoefte om door de daad een wijziging tot stand te brengen. Het is een totaal ondergaan.

❖ *Zijn er entiteiten bekend, die deze toestand hebben bereikt en kunnen ze, als ze die hebben bereikt, daarnaar terugkeren?*

Er zijn mij entiteiten bekend waarvan ik aanneem dat ze die toestand hebben bereikt. Omdat de manifestatie die wij van hen waarnemen niet meer het karakter heeft van een definitieve persoonlijkheid, van een definitieve stuwung, maar eerder een soort beperking is van hetgeen ze ergens schijnen te zijn, waardoor wij - opgenomen in hun trillingen die voor ons aanvaardbaar zijn - uit hen leren. Ja, ik geloof dat ze er zijn. Maar alweer, u vraagt mij een oordeel te geven daar waar ik niet tot oordelen in staat ben.

❖ *Dus het is niet kenbaar meer. Het hele bewustzijn houdt op. Het bewustzijn zoals wij dat kennen houdt op. Heeft dit iets te maken met "de vrede die alle verstand te boven gaat"?*

Ik geloof, dat die woorden een juiste omschrijving zouden kunnen zijn van deze toestand.

❖ *Menselijk vertaald zou je kunnen stellen dat het Christusbesef een voorbeeld zou kunnen zijn van het beleven van die totaliteit zonder grenzen.*

Wie zijn naaste waarlijk liefheeft gelijk zich zelve, hij maakt geen onderscheid tussen zich en de ander. Hij laat grenzen wegvallen en komt zo dicht bij de totaliteit. Hij zal dus in zich meer het Koninkrijk Gods erkennen, omdat hij buiten zich de werkingen van het Koninkrijk Gods beseffend niet meer komt tot een oordelen, verwerpen of veranderen, maar slechts komt tot een beleven waarin de goddelijke Kracht een steeds groter aandeel heeft. Ik meen, dat je dit wel Christus beleven zou mogen noemen.

❖ *Zou er iets op tegen zijn om dat bereiken van die toestand een proces van evolutie te noemen?*

Ik heb niets tegen een naam. Het kind moet een naam hebben. Alleen, als u daaraan de consequentie wilt verbinden dat het een proces is vergelijkbaar met wat er in de stellingen van Darwin naar voren komt, dan heb ik bezwaar. Omdat de geleidelijke ontwikkeling, die daarin wordt voorgespiegeld zelfs materieel geen realiteit is en als zodanig zeker niet als een vergelijking kan worden gebruikt voor een geestelijk proces. Hoe wil je het niet-omschrijfbaar noemen? Wij noemen het onkenbare God. En dan weet ik dat God een heleboel nevenbetekenissen heeft gekregen, die minder aanvaardbaar zijn. Daarom zeggen wij: het Onkenbare of de Totaliteit, de Eerste Oorzaak. Zo moogt u spreken over evolutie, omdat het geheel in zijn wezen niet benoembaar is met menselijke termen.

Alleen moeten wij ons wel hoeden voor het gebruik van die termen die voeren tot een misrepresentatie van hetgeen we willen aanduiden.

EINDCONCLUSIE

We zijn toch weer aardig afgedwaald van het onderwerp. Sta mij toe om dat even te constateren. Maar het is een afdwaling, die ik u niet euvel duid, omdat wij - uitgaande van ondergang en herontstaan - eigenlijk met verschijnselen worden geconfronteerd die door onze interpretatie van het bestaan aanvaardbaar zijn, maar die gezien in de totaliteit minder betekenen dan één pulsering van de elektrische stroom waardoor het licht hier brandt.

We leven in een eeuwigheid of we het willen toegeven of niet. We leven in een totaliteit, ook als wij menen dat die niet tot uiting komt, omdat ze steeds verandert. Wat wij zijn en wat wij denken is voor ons belangrijk. En juist door de eenzijdigheid waarmee wij ons altijd oriënteren zijn we ontvankelijk voor invloeden, komen we tot belevingen, komen we tot verwerping en aanvaarding, komen we tot angst en vreugde, kennen we hemel en hel. Maar laten we ons van één ding bewust zijn. Als er één kracht is waaruit alles is voortgekomen, dan kan er geen duister zijn, dat niet deel is van het licht. Wie beseft, dat het wezen van licht en duister gelijk is, hij zal noch door het licht noch door het duister worden gekweld, maar hij zal slechts de eenheid met het geheel aanvaarden, ongeacht de manier waarop het zich nu rond hem schijnt te manifesteren. Wij leven in een wereld van schijn. Wij zien de cycli zich afwickelen, soms over vele eeuwen, soms in betrekkelijk korte pulseringen. Wij zijn ergens gevangen in de

dubbele spiraal, die een oneindigheid van herhalingen schijnt te betekenen waarin ons bewustzijn probeert te ontsnappen naar een werkelijkheid. Maar die gevangenschap verdwijnt zodra we beseffen dat die spiraal deel is van het geheel, dat ze niet afzonderlijk is of geen begrenzing ervan.

Het werkelijke rijk van licht en kracht, het werkelijke rijk van betekenis dat verborgen is in al het zijnde, ook in de mens, is het enig werkelijke. Wij leven naar die werkelijkheid toe. Eerst trachtend onszelf te zien zoals we zijn. Dan trachtend de wereld te beseffen, zoals ze is. Beseffend zonder enige aarzeling hoe we verbonden zijn met het geheel van de kosmos. Belevend hoe al het, zijnde in ons zich uit, zoals ons bestaan zich uit in al het zijnde, hoe onbelangrijk we ook zijn. Bedenk, dat we onbelangrijk zijn als een korrel zand op het pad van de zee. Maar bedenk ook, dat als die zandkorrels er niet zouden zijn, er geen strand zou zijn, de zee anders zou breken en het lot van vele levende wezens anders zou zijn. Daarom is een korrel zand belangrijk. We zijn als één druppel water in een oceaan. Wie zal die druppel ooit nog terugvinden? En toch, uit vele druppels is de oceaan samengesteld.

Er is een lichtende werkelijkheid, we zijn een deel daarvan. En uit al deze delen met hun eenzijdigheid is de openbaring van die werkelijkheid opgebouwd. Het is een deel van de openbaring. Indien wij die openbaring leren aanvaarden, smelten de grenzen weg. Dan zijn we misschien nog een druppel, maar we zijn ook oceaan. Dan zijn we misschien nog strand wetend: eigenlijk ben ik een zandkorrel. Misschien zijn we kosmos wetend: ik ben slechts het bewustzijn van een mens, die voor een ogenblik het geheel aanvaardt waarvan hij in een beperkte uiting deel is.

Het leven is een kosmische gang. U zult overgaan. U zult stijgen door sferen totdat u de ogen sluit en niets meer wilt weten en sluimerend misschien gaat door het grootste licht om neer te dalen. U zult misschien afdalen in het duister, u afsluitend voor het leven dat uit het duister opstijgt en weer alle vormen van leven kent. Wie zal het zeggen. Maar die kringloop is één geheel. Niet wat u nu bent zoudt u "ik" mogen noemen, maar alleen dat geheel dat het hoogste licht en het duister samenvat en bewust het aanvaardend en belevend en de eenheid beseffend bereikt u tenslotte. Daarvan ben ik overtuigd.

Laten we daarom niet bang zijn voor die wonderlijke cyclische invloeden uit de kosmos geestelijke en anderszins die de aarde bereiken. Laten we niet bang zijn voor al die invloeden die in ons leven optreden. Laten we zelfs niet terugwijken voor de angsten die in ons bestaan. En laten we in een vredige aanvaarding van al dit zijn proberen onze eenheid met het Al te beseffen. En door deze te beseffen meer de verwezenlijking te worden van een werkelijkheid die in ons die rond ons bestaat, maar waarvoor we zolang gesloten bleven.

Dit is mijn eindconclusie voor deze avond.